

BENZINE

Benzine is in Nederland nog nooit zo duur geweest. Afgelopen dinsdag kondigde marktleider Shell aan met ingang van 10 december de adviesprijs voor Euro tot 2,37 gulden per liter te verhogen. Zoals gebruikelijk volgden niet alleen Shell's eigen retailers, maar ook die van de concurrenten dit advies. Overal in mijn omgeving kost 1 liter Euro nu daadwerkelijk *f* 2,37. Als ik goedkoper wil tanken, moet ik naar België uitwijken. Kan dat nou niet wat minder zult U zeggen. Natuurlijk kan dat.

Grootste schuldige aan de hoge prijs is natuurlijk de overheid: ongeveer 70 % van wat een automobilist uitgeeft aan benzine gaat rechtstreeks naar de schatkist. Dat is toch mooi *f* 1650,- per auto per jaar. Als van de rest de inkoopkosten worden afgetrokken, blijft een marge van ongeveer 28 cent per liter over, hiervan gaat 17 cent naar de maatschappij en 11 cent naar de pomphouder. Zij moeten hier hun kosten uit betalen en houden dan nog winst over.

Opvallend is dat de marge in Nederland groter is dan in de ons omringende landen. Zo bedraagt de marge in België zo'n 25 cent, in Duitsland 21, in Frankrijk 17 en variëren de schattingen voor Engeland tussen de 7 en 14 cent. Zo bezien kan er in Nederland wel een dubbeltje van de marge af, misschien wel twee. Dat bespaart de gemiddelde autorijder toch *f* 100 à *f* 200 per jaar en levert de Nederlandse samenleving dus jaarlijks 600 mln à 1.2 mld gulden op.

Nieuwe toetreders op de markt bevestigen het beeld van de riant marge. In Almere heeft een witte pomphouder de lokale markt tot 20 cent onder de adviesprijs gedwongen. De supermarkt Dirk van den Broek biedt op drie lokaties benzine zo'n 15 cent per liter goedkoper aan. Klaarblijkelijk is dat nog steeds winstgevend want Dirk staat te trappelen om op meer lokaties een pomp te beginnen. Diverse bouwmarkten en het Van der Valk concern staan eveneens in de startblokken om als prijsvechters de markt te veroveren. Helaas voor hen is de overheid nogal traag met het verschaffen van nieuwe vergunningen. Zij overlegde namelijk met bestaande partijen over het vergunningsstelsel en het spreekt voor zich dat zij geen haast hebben. Amerikanen mompelen in zo'n geval iets over overleggen met de kalkoen over het kerstmaal, maar bij ons hoort het vast en zeker bij het poldermodel.

De overheid is trouwens in meer dan een opzicht schuldig aan de hoge prijzen. In het verleden werden nieuwe lokaties proportioneel verdeeld over de bestaande partijen waarbij de marktleider de eerste keus had. Het gevolg is dat de marktleider, Shell dus, allengs sterker werd en nu 31 % van de markt in handen heeft. Het verschil met de volgers is groot, de

nummers 2 t/m 4 hebben namelijk elk zo'n 10 %. Geen enkel buurland heeft zo'n sterk asymmetrische structuur.

Omdat Shell de onbetwiste marktleider is, kan Shell ook als prijsleider functioneren. Shell maakt de adviesprijs bekend (zie bijv. www.shell.nl) en het advies wordt door de bestaande aanbieders braaf gevolgd omdat men al lang geleerd heeft dat niemand bij een prijsoorlog gebaat is. Aldus blijven hoge prijzen in stand.

Mag dat dan zo maar, zult U zeggen. Is zoiets niet verboden? Als prijsleiderschap slecht is voor de consument, kan de NMa dan niet ingrijpen? Nee, verboden is het niet, of beter, nog niet. Eurocommissaris Monti van mededinging schijnt namelijk met het idee te spelen het afgeven van adviesprijzen in deze sector te verbieden. Eens zien of hij en de Brusselse bureaucratie beter bestand zijn tegen de lobby van de olies.

Eric van Damme